

Szállítják a cukorrépat

A MÁV Szegedi Igazgatóságának az őszi csúcserőltetésben 4,3 millió tonna árut kell szállítani. Legnagyobb feladatot idén is a cukorrépa gyárakba fuvarozása jelenti. A zavarosan repaszállítás érdekében az igazgatóság és az érintett cukorgyárak vezetői az elmúlt hetekben egyeztettek a soron levő feladatokat, és egyúttal meghatározták a konkrét tennivalókat. Döntöttek arról is, honnan, milyen vonatokkal továbbítják a fontos mezőgazdasági terményt.

Az elszállítandó „édes árut” 38 állomáson rakják vagonokba, és öt cukorgyárba — Mezőhegyesre, Sarkadra, Szolokra, Hatvanba és Kabára — továbbítják.

Csongrád megye nyolc reparakodó állomásáról az idei kampányban 173 ezer tonnát terveznek vasúton fuvarozni. Legtöbbet, mintegy 45 ezer tonnát, a földéaki vasúttalomon raknak vagonokba. Az igazga-

tóság úgy tervezi, hogy az elszállítandó áru közel 70 százalékát irány- és fordávonatokkal továbbítják.

Az idei szezon első repavonatát tegnap, csütörtökön indították útnak Sarkadra. Az első napon Lőkősháza, Murony és Mezőberény állomásokról 1700 tonna répat szállítottak el. Ma Mezőhegyesen is indul a cukorgyár, ide Földékről és Orosházáról indítanak repavonatot.

G. J.

Milliárdok megtakarítása

Az Ipari Minisztérium értékelése szerint az iparvállalatoknál kedvezőek a gazdaságos anyagfelhasználási kormányprogram végrehajtásának eddigi tapasztalatai. A minisztériumhoz tartozó vállalatok az év első felében 2,8 milliárd forintot takarítottak meg a gazdaságos anyagfelhasználás és a technológiák korszerűsítése révén.

Kiss Kálmán köszöntése

Dr. Komócsin Mihály és Oláh Miklós az ünnepelttel (középen)

Es Kanalas emlékezik. A ben, Elsőként jelentkezett a karhatalomba, majd a munkásorség tagja let. Hosszabb ideig volt a Közalkalmazottak Szakszervezete megyei és országos vezetőségének tagja. A munkásságát elismerő kitüntetések szinte fel sem lehet sorolni. Csak kettőről tegyünk említést: 1957-ben megkapta a Munkás-Paraszt Hatalomért Erdeméremet, tíz évvel később a Szocialista Hazáért Erdemrenddel tüntették ki. Az MSZMP Központi Bizottsága Kiss Kálmán mozgalmi munkáját 1919-től, párttagságát 1923-tól ismerte el.

A hajdani Kanalas ma is jó egészségnek örvendő, fiatalosan jókedvű ember. Tegnap délelőtt a városi pártbizottságon dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára és Oláh Miklós, a városi pártbizottság titkára köszöntötte a munkásmozgalom régi szegedi harcosságát, s kívánt neki további jó egészségben töltendő éveket. A megyei pártbizottság első titkára emléklapot és Lenin-plakettet adott át neki.

Hétköznapok Üzlet

A Csillag téren piac lett. Igaz leginkább virágot árulnak, tuskés rózsát, dáliát, öszirózást, elvéve szegfűt. Vagyis korántsem piacra termelő vállalkozók állnak ki a fiatal fák alá, a zöld gyepre, hanem — kerttulajdonosok. Akiknek a vetemény mellett, amúgy mellékesen, virágágyásuk is van. Hajnalban kicsit megkopasztják a kertet, fölülnek a biciklire vagy a buszra, míg meg nem unják árulnak.

Van persze gyümölcs is, főként hévégeken, s kevéske zöldség. A környék lakói örülnek a piacnak. No nem a romantikája okán, az ugyanis nincs neki, az árak általában megéveznek a boltiakkal, alkudni nemigen lehet. A hagyományos piaci hangulat — nyelves kofákkal, vidám tereferékkal, lélek-tani tanulmányok beillő alkukkal — itt még hiányzik. De kialakulóban valamiféle „telepi családság”. Történt az öszi esen borongós reggelen, hogy a régi ötförintos helyett új húszforintosot fizettem, véletlenül, figyelmen kívül, hiszen tudják, milyen ravaszul hasonlítanak egymásra. Lelekszokadva szaladt utánam a néni, akától a gyümölcsöt vettem, s nyomta kezembe a tévelygő húszast: „En mindig itt árulok, ugye nem akarom, hogy... Az ügyesim ügyis kiderül egyszer!” Bámultam rá, megköszönni is elfelejtettem... Szóval az üzlet, meg a becsület a piacon összefér? Mit összefer! Ezek szerint egyenesen föltételezik egymást, egyik nincs a másik nélkül? Utólag bevallhatom, kedves ismeretlen néni, sohasem fedeztem volna föl a pénz-zek cseréjét, s ha olyan szép kortéje lett volna másnap is, én biz' újra vettem volna belőle. De hát nyilván rossz lelkiismerettel adott volna... Nem csoda ha számtalan bolti afférom közül rögvest eszembe jutottak az idevágók. Egyszer például százszal fizettem, a pénztáros nő elvette, s mielőtt a visszajárót kiszámolhatta volna, megszólitotta a kollégája. Amikor a beszélgetést befejezték a pénztáros hölgy felém nyújtotta a tenyerét és nézett türelmetlen várakozással. „Százast adtam” — mondtam segítőkészen, s akkor kitört a vihar. A hölgy szeme villámokat szórt, úgy sűvöltötte el dühös monológját holmi szégyentelen csalókról, akik nem állják kifosztani a kiskeresetű embereket (értsd: pénztárosnőket). Mondtam, zárják talán le a kasszát, számolják meg, valahogy csak meg lehet tudni, többlet van, avagy hiány? Vagy visszajövök, amikor ezt amúgy is megtennék, s akkor kiderül... Nem, vigyem azt a pénzt, ha ráfer a rinocéroszborómre et cetera, et cetera. Megbénultam, megneveltem, megvető tekintetek keresztüztüében kisomfordáltam a boltból.

Az a hölgy sok mindent mondott, de azt nem, „nézze kérem, én minden nap itt árulok, nem akarom, hogy...”

És még azt tartják, business is business! Ezek szerint pedig az üzlet (az ABC) — az más.

Vállalkozás

(Mottó: Mindig tanul az ember.)

Üllésre kell menni, buszszal, a Marx térről. Beáll a járgány, föl szállnak az utasok, megváltják a jegyet. Leszáll a vezető, „meg kell javítanom valamit, lehet, hogy nem tudunk elindulni.” Javítja, javítja eltelik vagy 10 perc, utasok mocorognak. Elviselhetetlen hőség, munka utáni türelmetlenség stb. Néhányan leszállnak, tán azt hiszik, a flashteron több a levegő megnezik, reparált-e már a busz hátsó fertályán — valami.

Vezető hirtelen-váratlan befejezi a büttykölést, fölugrik a fülkéjébe, zutty, csapódik az ajtó föl sem ocsúdának: a szelőzködők, hipp-hop, busz tovarobog — nékülük. Sebaj, öt perc múlva ott a másik, jó sűrű járat... Jev megvan majd csak cölhoz érünk, lejtőljobb késve, várhatna — egyszer ránk is.

Másik buszon jegy nem jó. „Engemet aztán nem érdek, ki a hibás, vagy

Sulyok Erzsébet

Tanévnyitó Újszegeden

— a marxizmus-leninizmus esti egyetemen

Tegnap, csütörtökön a megyei pártbizottság Oktatási Igazgatósága újszegedi székházában tanévnyitó ünnepséget rendeztek. Dr. Kanaly Ferencnek, az Oktatási Igazgatóság vezetőjének megnyitója után dr. Szelei József igazgatóhelyettes mondott ünnepi beszédet.

A marxizmus-leninizmus esti egyetem különböző tagozatait és tanfolyamain az új oktatási évben 97 tanulmányi csoportban 2056-an tanulnak.

A bentlakásos oktatás ugyancsak a hét elején kezdődött meg az egyéves pártiskolai és a 3 hónapos párttitkári tanfolyam megnyitásával.

Az új tanévben így összesen 2803-an tanulnak az Oktatási Igazgatóság szervezésében tartandó tanfolyamokon.

A tanévnyitó után dr. Hrabovszki Mihály, a filozófiai tanszék vezetője tájékoztatta a hallgatóságot szervezeti kérdésekről.

A szeptemberi Tiszatáj

Ilyés Gyula hagyatékából, közelesem megjelenő posztumusz kötetének anyagából kilenc vers olvasható a lapban. A költő régi nagy témái térnek itt vissza. A Lánypartizánban például a barackfa „Minden virágát / letépi holnapra a fagy.” De — meg ne add magad! / Te vagy / a lebírhatalan szilárdaság! De ott van a versekben a búcsúzás, a halálra készülés, az élettől elszakadás attitűdje is. Hangja a belenyugvásé, a megértésé, az új április — mint az Időköszöntőben írja — megint agokat és csecsemőket „szabdal” le. Kiemeljük a versorvából Veress Miklós Metafizikai láttelek című költeményét „S. B. elmúlásáról”, Agh István versét (Vároterem a Törött Csonthoz). Petri Csathó Ferenc „meséit” a félműltből Jánosy István Parabazis című megrendítő versét, melyben az Ilyés halála utáni fájdalom is megfogalmazódik: „Mehalt a Költő — ország nélküli király — / ki egy nép és nyelv gondját vállalá vette.” Zalán Tibor, Szikszai Károly és Petróczy Éva versei mellett Gáll István Az a csodálatos új út című írását és Kapás Dezső elbeszélését (Repülés) közli a Tiszatáj.

A Tiszajárásban Tóth Béla újabb állomásai: Kenézli és Ricse. Ez utóbbi helységben volt az az internálé tábort, ahova négy évtizeddel ezelőtt a szegedi munkásmozgalom vezetőit, az akkori Magyarországot „veszedelmes ellenségeit” hurcolták. „A szegedi „bűnösök” itt várták a szabadulást vagy a halált. Semmi biztosíték egyikre sem. A front előttük, annak gőzhengeri mivoltában nem ismeri a hangyát. A kilőkö haza hátul acsargott rájuk.” Az Örökség rovatban Tasi József Kardos László-interjújának második része olvasható.

A Kelet-európai Nézőben Lagzi István „Grossaktion in Warschau — a varsói nagy akció” című tanulmányában a negyven évvel ezelőtti, európai jelentőségű gettóházaadás eseményeit idézi föl.

A Tanulmány rovatban Grezsa Ferenc Németh László Széchenyi-portréjáról ír. Németh Széchenyi-könyve „felfedezés és elemzés, a lí-

ra forró vallomássága és a tanulmány tárgyilagos logikája. Portréba rejtett önarckép, s az élmény parnasienne tárgyasítása. Anyagában az író önmagát szemlélte és önmagát haladja meg.” Grezsa hangsúlyozza, hogy itt „a szépítő és a történéző fog össze”, s így a mű „hiteles elemzés és megjelentető ábrázolás egyszerre.”

Kristó Gyula Tanulmányok az Árpád-korról című kötetéről Bálint Csanád írt kritikát, Vukovics Sebő 1849-es visszaemlékezéseit Kovács István ismerteti. A Magyar História sorozat három újabb kötetét (Kövér György, Schlett István, Romsics Ignác munkáját) Gergely András mutatja be. Galántai Józsefnek az első világháborúról szóló könyvét Lagzi István értékelt. Keresztury Dezső, Csukás István, Nagy Gáspár, Balázs József és Rákossy Gergely kötetéről Tuskés Tibor, Téglásy Imre, Füzsi László, Annus József és Laczkó András tollából olvashatunk kritikát.

Ütjelentés címmel Ablonczy László a magyar kultúra franciaországi napjainak nem éppen szivderítő tanulságait foglalja össze. „Mosolyogató s megalázó kisszerűséggel is híreltük magunkat, Annyiszor itthon fennen hangoztatott nagyvilágiságunkat, mellyel honi jobb ügyek sérülnek meg, szenvednek örökre való kisebbségi érzéssel, ajánlatos volna többet gyakorolni a nagyvilágban.” — írja Ablonczy. A Tiszatáj szeptemberi számát Hornyák László rajzai illusztrálják.

Vita népesedéspolitikáinkról

A Csongrád megyei pártbizottság és végrehajtó bizottsága megtárgyalta a megye népesedésének alakulását, valamint a további népesedéspolitikai feladatokkal foglalkozó téziseket. A vb úgy döntött, hogy a témát társadalmi vitára bocsátja. Tegnap, csütörtökön rendezte meg a Hazafias Népfőnt városi bizottsága a népesedéspolitikáinkról szóló ankétot, melynek vezetője dr.

Szél Éva főiskolai tanár volt. Ugyancsak tegnap tartotta meg a vitát — dr. Hős Erzsébet megyei főorvoshelyettes irányításával — a Magyar Vöröskereszt megyei vezetősége is, ahol a családvédelmi, egészségnevelési és ifjúsági bizottság tagjai mondták el tapasztalataikat, véleményüket népesedéspolitikáink mai jellemző vonásairól.

Tímea és társai

Az iskolaév kezdetekor Csóti Timea nem kis büszkeséggel mutatta osztálytársainak a Tarján III. számú általános iskola dícsőségtábláján a csillebéri úttörőtábor vezetőségének dícsőroklevét. A tábori rádió létrehozatalában kifejtett, kiemelkedő színvonalú munkáját ismerte el a táborvezetőség neki, öccsének Lacinak, valamint még további hét társuknak.

Az oklevél önmagában még nem nagy valami, egy dolgot azonban tudni kell: a tábori rádiót a korábbiakban a Magyar Rádió riportere szerkesztette. Hogyan kerültek hát szegedi rádiós- és újságíró-palánták a rádió riportere-sének helyére?

— Az iskolánkban néhány éve dolgozik egy szakkör, ami, igaz, természetudományokkal foglalkozik, de a tagok szerencsés összetétele és az én érdeklődési köröm is biztosította, hogy a feladatokkal komplexen foglalkozzunk

— mondja Kónya Lászlóné, az iskola úttörőcsapatának helyettes vezetője, a szegedi riporterorszerítő tanára. — Csillebércen, a természetvédelmi és turisztikai szaktáborba kaptunk meghívást, de az úttörőszövetség megalakulásának 35. évfordulójára összeállított alkalmi rádióműsorunk annyira megnyerte a rádiósok és természetesen a táborvezetőség tetszését is, hogy megbízást kaptak a gyerekek a táborrádió szerkesztésére. Komoly, fegyverezett, jó munkát végeztek, igen nagy lelkesedéssel látták el feladatukat, s természetesen folyamatosan részt vettek a szaktábor munkájában is. Az ócsai tájvédelmi körzetben, Esztergomban és a Duna-nyarban tett túrákról színes életrajzokban, riportokban számoltak be. Nagy élmény volt felnőtteknek, gyermekeknek egyaránt az az összeállítás, amelyben a tábor és az úttörőmozgalom legelső vezetői emlékeztek a mozgalom hőskorára. Nehéz volt eldönteni, ki volt elfogódottabb: az emlékező felnőt, vagy a riportot készítő diák. Hosszú lenne felsorolni a két hét valamennyi rádiós, újságírói élményét.

— És jövőre?

— Ugyanezt kérdezték a táborzárón a táborvezetőség és a riporterorszerítő tagjai is. Mit tudok erre válaszolni? A táborvezetői dícsőret a meghívást is jelképezi. Egyszerűen jövőre valószínűleg ismét szegedi diákok hangján szólal meg a tábori rádió Csillebércen.

Lentulay Pál